



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

ЗА П О В Е Д

№ РД 09 –2023 г.

На основание чл. 13д, ал. 1 и ал. 2, т. 1 от Закона за професионалното образование и обучение, при спазване изискванията на чл. 66, ал. 1 и 2 от Административнопроцесуалния кодекс и във връзка с осигуряването на обучението по учебен предмет

У Т В Ъ Р Ж Д А В А М

Учебна програма за отраслова професионална подготовка по учебен предмет **Перспектива** за специалност **2150703 „Художествена тъкан“** от професия код **215070 „Художник – приложни изкуства“** от професионално направление код **215 „Приложни изкуства и занаяти“**.

ПРОФ. ГАЛИН ЦОКОВ

Министър на образованието и науката

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

УЧЕБНА ПРОГРАМА

За отраслова професионална подготовка

ПО
УЧЕБЕН ПРЕДМЕТ

ПЕРСПЕКТИВА

УТВЪРДЕНА СЪС ЗАПОВЕД № РД 09 –2023 г.

СПЕЦИАЛНОСТ:

код 2150703 „Художествена тъкан”

ПРОФЕСИЯ:

код 215070 „Художник – приложни изкуства”

ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ:

код 215 „Приложни изкуства и занаяти”

София, 2023 година

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма по учебния предмет **Перспектива** за отраслова професионална подготовка по професия код 215070 „Художник – приложни изкуства”, специалност код 2150703 „Художествена тъкан”, от професионално направление код 215 „Приложни изкуства и занаяти”, съгласно типов учебен план за професионално образование без интензивно и без разширено изучаване на чужд език в паралелки с дневна форма на обучение .

Съдържанието на учебния предмет разкрива възможности за създаване на умения при изобразяването на обекти в пространството при спазване на законите на линейната перспектива.

Учебното съдържание в учебната програма е структурирано в раздели. Във всеки раздел са определени примерни теми. Учебният материал и темите се разпределят от учителя в началото на учебната година.

Структурата на учебната програма е съобразена с изискването учениците да усвоят специфични понятия и правила за перспективно изграждане в пространството. Обучението по предмета се извършва във взаимовръзка с учебните предмети от общообразователната и професионална подготовка. Учебното съдържание акцентира върху приемствеността и непреходните конструктивни и естетически принципи.

Изискванията за изграждане на практически умения за рисуване и чертане, налагат обучението да се провежда в специално оборудван кабинет. Обучението изисква онагледяване с разнообразни дидактически материали, репродукции на художествени произведения и учебни рисунки.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО УЧЕБНИЯ ПРЕДМЕТ

Обучението по учебния предмет **перспектива** има за цел чрез усвояване на основните закономерности на линейната перспектива учениците да придобият умения за изграждане на тримерното пространство.

Учениците се запознават с изискванията за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд .

В процеса на обучението се цели учениците да придобият знания и умения за построяване на геометрични тела в перспективен изглед и да изградят пространствено мислене.

III. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

№ по ред	Типов учебен план	VIII клас	
		Брой учебни седмици	Общ брой часове
1	Типов учебен план за професионално образование без интензивно и без разширено изучаване на чужд език	36	18

1. Препоръчителен брой на учебните часове

№ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА РАЗДЕЛИТЕ	БРОЙ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ
	VIII клас	
1.	Перспективата като способ за отразяване на пространството в рисунката	1
2.	Физиологична оптика	1
3.	Перспективни явления	2
4.	Елементи на линейната перспектива	3
5.	Перспективни равнини	2
6.	Перспективни промени на правите линии	3
7.	Перспективни промени на окръжността	3
8.	Светлосиянката като средство за обемно и пространствено изграждане на рисунката.	3
	Общ брой учебни часове	18

2. Раздели и теми

РАЗДЕЛ 1. Перспективата като способ за отразяване на пространството в рисунката

1.1. Историческо развитие. Наблюдателна и конструктивна перспектива.

РАЗДЕЛ 2. Физиологична оптика

2.1. Човешкото око - физиологично-оптичен апарат.

РАЗДЕЛ 3. Перспективни явления

3.1. Линейна перспектива.

3.2. Въздушна перспектива .

РАЗДЕЛ 4. Елементи на линейната перспектива .

4.1. Зрителни лъчи, поле на зрението.

4.2. Гледна точка, ъгъл на зрението.

4.3. Дистанция, главен лъч, конус на зрението.

РАЗДЕЛ 5. Перспективни равнини

5.1. Картинна и основна равнина.

5.2 . Главна вертикална и главна хоризонтална равнина.

РАЗДЕЛ 6. Перспективни промени на правите линии

6.1. Видове прави линии. Фронтални и нефронтални прави линии.

6.2. Убежна точка.

РАЗДЕЛ 7. Перспективни промени на окръжността

7.1. Окръжност във фронтално положение.

7.2. Окръжност в нефронтално положение.

РАЗДЕЛ 8. Светлосянката като средство за обемно и пространствено изграждане на рисунката

8.1. Фактори , влияещи върху степента на осветеност. Светлосянка.

8.2. Светлосянка на ръбести предмети.

8.3. Светлосянка на обли предмети.

IV. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНОТО – ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ

В края на обучението учениците трябва да притежават следните знания, умения и компетентности:

знания:

- знае основните закони за изграждане на тримерно пространство;
- определя особеностите и възможностите на различните видове осветление;
- познава изразните възможности на перспективата;
- знае закономерностите на изграждане на тримерното пространство с цвят;

умения:

- прилага теоретичните знания по перспектива при конструирането, композирането и светлосянкното изграждане на обемни форми в пространството;
- прилага знанията и уменията си по перспектива при изобразяване на обекти по памет и по въображение;
- избира нужното осветление за получаване на определени сенки /собствени и хвърлени/;
- изгражда с помощта на цветови нюанси тримерно пространство;

компетентности :

- построява правилно геометрични тела в пространството при различни перспективни изгледи;
- изгражда вярна пространствена характеристика на всеки предмет и детайл;
- използва знанията си по перспектива в специфичната професионална подготовка;
- проявява творческа индивидуалност;
- притежава творческо мислене;
- проявява стремеж към професионално усъвършенстване.

V. АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ

1. инж. Ивелина Апостолова – ПГО „Недка Иван Лазарова“ – гр. Русе

2. Пламена Пинтева - ПГО „Недка Иван Лазарова“ – гр. Русе

3. Сюзане Алиева - ПГО „Недка Иван Лазарова“ – гр. Русе